

Pető Zoltán

A világítótorony

(részlet)

Nagyapámat, kelta tengerjáró ősök ivadékát, aki akkor kilencvennégy esztendő volt, az apám félbolondnak tartotta, mert túl sokat ismert a tenger elfeledett titkaiból. Gyerekkoromban szinte minden időmet vele töltöttem, s a különös esemény után a nagyapám azt mondta, hogy ismert egy különös, zárkózott öregembert, akit Joe Harper néven emlegettek. Úgy tudja, a ma *élő* nemzedékek közül senkivel sem érintkezett, s ami azt illeti, ő sem igényelte különösebben az *emberi* társaságot. Ez a furcsa, magának való tengerész ő volt a régi világítótoronyban, de már réges-régen meghalt, mikor ő még fiatal volt. Az öreget a tengerparton azóta sem láttam, s néhány év múlva, mikor ősöm is visszaadta lelkét az Úrnak, aki ragaszkodott hozzá, hogy a tengerbe temessék, elhagytam az ódon várost is. A várost, amely hétszáz éve hallgatta szüntelen a hullámok zsolozsmáját, és hétszáz éve jóformán semmit sem változott. Ahol az idő mintegy jelentéktelen külsőséggé vált, s a tenger sós lehelete mintha konzerválta volna a valószínűtlenül megdőlt épületeket, melyek fensőbbes egykedvűséggel tűnődtek az évszázadok tovatűntén. Azt gondoltam, a modern tudomány többet tud majd nekem mondani a világegyetem titkáról, mint az öregek, akik ismerték még az *ótudományt*, és elfeledett padlásokon nevenincs dolgokat rejtegettek, s akiknek ajkát néha olyan szavak hagyták el, melyek Egyiptom és Babilónia bukása óta ismeretlenek voltak a hold alatti világban. Azt gondoltam a puszta materiális tények egzakt egymásutánja segít majd felidézni a létezés értelmét, sokkal inkább, mint az óceán, amely vénebb a város legöregebb házainál, és a part legtorzabb szikláinál, s amely itt hullámozott már a világ, az idő születése előtt is.

Efféle gondolataim támadtak akkor, mikor visszatértem a szülői házba, hogy újból birtokba vegyem a soktornyú város álmait, melyek egykor az én álmaim voltak. Hívás talált meg a legbanálisabb hétköznapi halott álmaiba temetve, hogy jöjjenek el újra, mert a tenger szólni kíván hozzám.

Mikor láttam, hogy a torony felső ablaka fényt sugároz, beleborzongtam a gondolatba, hogy az öreg Harper talán még mindig élhet. A part menti öregektől hallottam, hogy tengeri köd néha rendellenesen meghosszabbítja az itt lakók élettartamát – nem ritka közöttük az olyan, aki már jócskán túl van a százhusz éven, s bent a városban is akadnak igazi aggastyánok, akiről a megbízhatatlan legendák azt fecsegik, akár százötven évesek is elmúlhattak. Talán Harper sem halt meg akkor, mikor nagyapám mondta, mert más aligha vehette használatba ezt a repedezett falú, félig már beomlott kőépítményt, amely sokkal inkább tűnt egy középkori vár maradványának, mint egyszerű világítótoronynak. Fénye úgy vonzott, mint éjjeli lepkét a gyertyaláng. Egy pillanatra megfordult a fejemben, hogy megint elfuthatnék, de nem követhettem el még egyszer ezt a hibát. Egy ismeretlen érzés készítetett arra, hogy belépjek. A csend szinte elviselhetlenné fokozódott, még a csérek szüntelen rikoltozása is elhallgatott. Csak a sötét titkokról álmódó szellemköd imbolygott a névtelen szirtek szikla-arcai körül és valami megfoghatatlan sóhajtás lebegett, messze túl az érzékekkel felfogható világ határain.

A pókháló szőtte, súlyos tölgysajtó félig nyitva állt, s kopogásomra válaszul csak a katakombák átható csendje áramlott felém. Mikor belöktem az ajtót, denevérek gázszos

csapata röppent ki rajta, mintha a bomlás és enyészet elevenné testesült lidérce lenne. Zseblámpámmal világítva indultam felfelé a korhatag, nyöszörgő csigalépcsőn, melynek porát már évek óta nem verhette fel emberi láb. Lázás képzeletemben a lépcső olyannak tűnt, mint egy halálos labirintus, amely szörnyű titkot rejteget annak, ki a végére ér. A szűk folyosóban abnormális formájú rovarok teste csillant meg a pókhálóba csavarodva, s tenyéryi pókok surrantak a sötétben, amely nyúlós és tömör, szinte tapintható volt.

– Joe Harper! – kiáltottam a lépcsőfordulóban, és mintha válasz jött volna odafentről, olyan hang, amit az őszi avar, vagy száraz csontok zörgése kelthet.